

ΤΙ ΕΥΡΩΠΗ ΘΕΛΟΥΜΕ; (του Γιώργου Μαυρουλέα)

Σήμερα η Ευρώπη αποτελεί το μοναδικό υπερεθνικό οργανισμό όπου οι λαοί που συμμετέχουν ψηφίζουν τους αντιπροσώπους τους σ' αυτόν. Αυτό δεν είναι κάτι τόσο απλό.

Είναι ένα σημαντικό επίτευγμα υπέρβασης των διαφορών και της χωριστικότητας του εθνικισμού στη βάση της συναίνεσης και της συνεργασίας. Θα το χαρακτηρίζα μάλιστα ένα εκπληκτικό επίτευγμα των λαών της. Και είναι πράγματι εκπληκτικό ότι δεν έχει εκπέσει στο να αποτελέσει και μια στρατιωτική συνεργασία κάτω από την επιθυμία ορισμένων να αισθάνονται ότι είναι μέλη μιας υπερδύναμης.

Είναι κατανοητός ο φόβος κάποιων κρατών (όπως η Ελλάδα) για την προστασία των συνόρων τους από τρίτες χώρες αλλά ένας ισχυρός Ευρωπαϊκός Στρατός θα οδηγούσε σε μια έκπτωση του εξελικτικού πολιτικά επιτεύγματος που αποτελεί η Ευρωπαϊκή Ένωση και που στηρίζεται στη συναίνεση μέσω διαλόγου. Το φιλειρηνικό προφίλ της Ε.Ε. πρέπει να διατηρηθεί αν αυτή θέλει να αποτελεί ένα πρότυπο για τον υπόλοιπο κόσμο, που αυτή τη στιγμή σε μεγάλο βαθμό είναι.

Παρά τον πρότυπο χαρακτήρα της όμως είναι φανερό πως η ίδια η ΕΕ αρχίζει να μπαίνει σε ένα αδιέξοδο. Όλοι το αισθάνονται αυτό και η μη ψήφιση του Ευρωπαϊκού Συντάγματος πρόσφατα, απέδειξε ότι αυτό το αδιέξοδο δεν βρίσκεται σε ένα γενικό αντιευρωπαϊκό κλίμα αλλά περισσότερο σε μια υιοθέτηση ενός σκληρού οικονομικού φιλελευθερισμού και στήριξης των μεγάλων επιχειρήσεων ως τον ιδεολογικό πυρήνα της. Το αδιέξοδο βρίσκεται στην απουσία ενός οράματος που θα εμπνεύσει τους λαούς που τη συνθέτουν. Θα τους εμπνεύσει οικονομικά, πολιτισμικά, πολιτικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά.

Η απουσία οράματος και συγκεκριμένων αξιών δημιουργεί μια γραφειοκρατική διαχειριστική νοοτροπία στην πολιτική σκέψη και δράση και ασφαλώς δεν αποτελεί πρόβλημα μόνο της Ε. Ε. αλλά σχεδόν του συνόλου των κυβερνήσεων του πλανήτη. Έντονο χαρακτηριστικό αυτής της νοοτροπίας είναι η απουσία οποιασδήποτε ριζοσπαστικής προσπάθειας για βελτίωση του οικολογικού αποτυπώματος των κρατών, σε μία χρονική στιγμή που τα πάντα κραυγάζουν για το περιβάλλον και για μια επερχόμενη κοινωνικοοικονομική καταστροφή από τις κλιματικές αλλαγές.

Χωρίς το φρέσκο αέρα ενός νέου οράματος και μιας καινοτόμου πολιτικής σκέψης και δράσης η Ε.Ε. θα καταρρεύσει σ' ένα παζάρι σαν αυτό που ασκεί η Πολωνία που αργά η γρήγορα θα οδηγήσει σε κεντρόφυγες τάσεις.

Σήμερα η Ε.Ε. αποτελεί την πολιτική και πολιτισμική πρωτοπορία του πλανήτη έστω και από ένα χαμηλό επίπεδο. Θα μπορούσε κάτω από μια νέα αναβάθμιση της πολιτικής και κοινωνικής κουλτούρας της η πρωτοπορία αυτή να γίνει πηγή έμπνευσης. **Το αίτημα για εξωστρέφεια της Ευρωπαϊκής Εξωτερικής Πολιτικής είναι κούφιο όσο αυτή η πολιτική δεν έχει να δώσει κάτι νέο που θα πηγάζει από μια καθαρή και αποφασιστική θέση και στάση απέναντι στο δικαίωμα όλων να αντιμετωπίζονται ως ισότιμοι και ακριβοδίκαια.** Πάντα ένας σταθερός και έντιμος συνομιλητής είναι προτιμότερος από έναν κρυψίνου και πονηρό. Αυτό όμως δεν κερδίζεται στα λόγια αλλά στην πράξη.

Η ίδια έδειξε μέσα από την πορεία της πως η ωφέλεια είναι μεγαλύτερη και σταθερότερη μέσα από τη συνεργασία παρά μέσα από τη σκληρή και άκαμπτη διεκδίκηση των εθνικών συμφερόντων. Αν και η ωφελιμιστική αντίληψη δεν είναι αυτή που θα πρέπει να οδηγεί την πολιτική σκέψη και δράση, όσο η αίσθηση του ορθού και του δικαιώματος όλων στην ευημερία (φυσική και πνευματική-πολιτισμική).

20 Μαΐου 2009

Γιώργος Μαυρουλέας, Πολιτικός Επιστήμονας

Μέλος της ΜΚΟ Σόλων

gmauruleas@monotech.gr